

Από τις θυελλώδεις έξορμήσεις του κ. 'Ανδρέα Παπανδρέου στην έπαρχία

Σοσιαλιστικοί δραματισμοί και παραλλαγές

Ο κ. Α. Παπανδρέου σε μία από τις γνωστές θυελλώδεις έξορμήσεις του κάλυψε ακόμα μία περιοχή της χώρας. Είναι πολλά και ένδιαφέροντα τα όσα ο άρχηγός είπε στη συνέντευξη των οπαδών και μελών και στη συνομιλία του με τα «στελέχη» στη Κέρκυρα αυτή τη φορά.

Θά ξεκινήσουμε με μία παρατήρηση, που όπουδήποτε, δεν είναι χωρίς σημασία. Το βδομαδιατικό κομματικό όργανο δεν κρίνει σκόπιμο να αναφερθεί —ούτε έλλειπτικά καν— στη προσφώνηση του βουλευτή Ράλλη, ούτε στις έρωτήσεις των στελεχών του κόμματος. Αναλλοίωτο το σκηνικό όπου ο κ. Α. Π., καλύπτει όλους όχι μόνο τους πρωτεύοντες, αλλά και τους δευτερεύοντες ρόλους και αποφαίνεται τελεσίδικα πάνω σ' όλα τα θέματα έσωτερικής και έξωτερικής πολιτικής. Η παρατήρηση λοιπόν έχει την αξία της, ιδιαίτερα από τη στιγμή που ο κ. Α.Π. καλεί το λαό να οργανωθεί «στο Κόμμα, στο κίνημα, στο συνδικαλιστικό τομέα, στην τοπική αυτοδιοίκηση». Οργάνωση θέβαια, προϋποθέτει άρθρωση, «ραχοκοκαλιά» όπως τόσο ώραία μας λέει ο κ. Α.Π. 'Αλλά ραχοκοκαλιά δεν μπορεί να σχηματιστεί όταν ένα πρόσωπο υποδύεται όλους τους ρόλους και άγκαλιάζει όλους τους τομείς: οργανωτικούς, διαφωτιστικούς, διαπραγματευτικούς, κοινοβουλευτικούς και έξωκοινοβουλευτικούς. Και πάνω απ' όλα οργανώμενο κίνημα δεν δημιουργείται όταν ο ΕΝΑΣ ντύνεται το ρούχο του αλάνθαστου, τα υπόλοιπα «στελέχη» είναι τουλάχιστον πρόσωπα, όπως στο μεσαιωνικό θέατρο, και στις μάζες επιφυλάσσεται ο ρόλος της αλαλάζουσας ακολουθίας. Συνεπώς, στο τόσο επίμαχο αυτό θέμα —έπιμαχο γιατί είναι τόσο σημαντικό ω

στε ούτε ο κ. Α.Π. δεν μπορεί «μυλοφάρει» όπως πάντα ο άρχηγός του «νομιμόφρονος» ΠΑΣΟΚ. Παρ' όλα όσα διακηρύσσει του φτάνει και του περισσεύει ο έκλογικός σχηματισμός και φυσικά δεν είναι τυχαίο ότι ή άλλοτε απαγορευμένη λέξη «κόμμα», χρησιμοποιείται κατά κόρο και το «κίνημα» έχει μπει στο περιθώριο, φτωχός συγγενής, για ιστορικούς λόγους. Το νέο στοιχείο στις δηλώσεις της Κέρκυρας είναι ότι ο κ. Παπανδρέου αισθάνεται την ανάγκη να υπογραμμίσει ότι δεν θέλει οργανώσεις «εκ των προτέρων» για τη περιφρούρηση της δημοκρατίας, γιατί κάτι τέτοιο θα έδινε πρόσχημα για επέμβαση στις δυνάμεις της ανωμαλίας. Ποιά έρμηνεία να δώσει κανείς στο νέο αυτό στοιχείο; Πρόκειται για υπεραίτιοδοξία του τύπου των παραμονών του 1967 όταν ο κ. Α.Π. πίστευε ότι θα άρκούσε μία προκήρυξη του που θα έφτανε και στο τελευταίο χωριό της Ελλάδας για να εξσηκωθεί ο λαός και να συντρίψει την στρατοκρατική επιβουλή ή ο κ. Α.Π. δίνει εξετάσεις καλής διαγωγής και νομιμοφροσύνης; Κι αν συμβαίνει το δεύτερο αυτό μήπως οι αντίμεταρσιακές τυμπανοκρουσίες του δεν είναι τίποτα περισσότερο από προπέτασμα καπνού για να συγκαλυφθεί το «γκράν κομπιμέντο» ο μεγάλος συμβιβασμός του κ. Α.Π.; Το μέλλον θα το δείξει. Σε κάθε περίπτωση όμως ο υπερτονισμός της αντίθεσης του κ. Α.Π. προς κάθε οργανωτική μορφή περιφρούρησης της Δημοκρατίας δεν μπορεί να στερηθεί σημασίας. Αν τελικά το μόνο, που προσπαθεί να μάς πει ο κ. Α.Π. είναι ότι δεν θέλει, ούτε επιδιώκει επανάσταση τότε πως εξηγείται ή απόρριψη σάν σοσιαλδημοκρατικής της γραμμής του Ιταλι-

κού Κ.Κ. για τον ιστορικό συμβιβασμό; Αίτια ψυχολογικά και ιδέες μεγαλείου, ή έσωτερική ανάγκη να εμφανίζεται σαν τιμητής και κριτής ολάκαυρης της Εύρωπαϊκής άριστερας, αντίφαση και παραλογισμός ή κάτι βαθύτερο; Πιστεύει ο κ. Α.Π. ότι μόνο αυτός και το Μπάσθ (το Μπάσθ, που συγχάρηκε τους άμερικανούς για την ανατροπή στο Μπάγκλα — Ντές!) εκπροσωπούν το γνήσιο σοσιαλισμό; Ότι ή Μόσχα, το Πεκίνο, τα εύρωπαϊκά Κ.Κ., τα σοσιαλιστικά κινήματα της Δύσης «άπαξάπαντα», έχουν μπει στο δρόμο του ρεφορμισμού και της συνθηκολόγησης; Και τί άλλο είναι αυτό παρά ο έρχατος σεχτισμός, ή αποθέωση ενός ιδεολογικού - πολιτικού άμoku, σε τελευταία ανάλυση ιδεολιστικού χαρακτήρα. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι αντικειμενικά —όποιες κι αν είναι οι προθέσεις του— ο Α.Π. λειτουργεί σαν παράγοντας αποσύνθεσης της άριστερας και στο έσωτερικό και στο Εύρωπαϊκό επίπεδο. Είναι ώραίο και εύκολο να «μυρίζεται» παντού «δάκτυλο προδοσίας» π.χ. ή δόξαν «διασύνδεσης» της S. P. D. με το Ιταλικό Κ.Κ.) και να εμφανίζεται —αντιπαρασέως μη ούσης— ως καλός πληροφόρημένος, αλλά κάτι τέτοιο δεν αποτελεί σοβαρή ανάλυση, αλλά ιδεολογική δημιουργία, που στηρίζεται στην άγνοια του άκρατηρίου και σε λαθρεμπόριο ιδεών. Ο παιδικός άριστερισμός του κ. Α.Π. με τα στοιχεία αφέλειας που τον διακρίνουν θα μπορούσε να είναι συγκινητικό αν δεν ήταν φυσικό ο χτεσινός κενυανός και λιμπεραλιστής 'Ανδρέας Παπανδρέου να δείχνει τόσο ένθουσιασμό με τον όψιμο μαρξισμό του. Ο πως όμως ο αντιπαρασιακός μαρξισμός του που ήταν μία από τις κύριες αιτίες για την

άποτυχία οργάνωσης άπολεματικής αντίστασης κατά της χούντας, το ίδιο και ο ιδεολογικός ψευτοπειρατισμός του μπορεί ν' αποβεί μοιραίος για την υπόθεση της άριστερας στην Ελλάδα. Το πόσο επικίνδυνο είναι το πρόγραμμα, ιδεολογικής καθαρότητας και αδιαλλαξίας και πολιτικού ρελισμού, που μάς σερβίρει ο κ. Α.Π. φαίνεται από το χειρισμό του θέματος του Στρατού. Δεν είναι —μιας είπες στη Κέρκυρα— υπεύθυνος οι ένοπλες δυνάμεις για την έφταετία, αλλά οι πράκτορες, οι άμερικάνοι, το ΝΑΤΟ, που τις είχαν διαβρώσει. Δεν ζητάμε παρά ούδετερότητα των ένοπλων δυνάμεων στη πολιτική διαμάχη, πρόγραμμα που τελικά είναι εύκολο να γίνει αν ο Στρατός γίνει του 'Εθνους και σταματήσουν οι διασυνδέσεις με το έξωτετικό και οι έπιρροές από εκεί. 'Επομένως ο Στρατός, ο έσχυρός θραχίων του Κράτους μπορεί πολιτικά να ούδετεροποιηθεί αν λείψουν οι αξιωματικοί, που είναι διατεθειμένοι να δέχονται έντολές από το έξωτετικό. Κολοσιαία αντίφαση με τα όσα ο ίδιος ο κ. Α.Π., είπε στη συνομιλία που με τα στελέχη και πάλι στη Κέρκυρα: «Και αναγνωρίζουμε ταυτόχρονα ότι αυτό, που λέμε κράτος, πολιτεία, δεν είναι ούδετερος έπόπτης και διατητής ανάμεσα στα κοινωνικά συμφέροντα και τις κοινωνικές συγκρούσεις. Αυτή ή αφέλεια είναι σοσιαλδημοκρατική αφέλεια, δεν είναι δική μας». Το Κράτος λοιπόν «έν εύρεία έννοια» δεν μπορεί να είναι ούδετερο, μπορεί όμως ο Στρατός του. Αυτό συμβαίνει όταν υιοθετούνται χωρίς ανάλυση και έπεξεργασία άραβικά πρότυπα και έρωτοτροπούμε με πολιτικές λύσεις πελειώας διαφορετικού πολιτικού κλίματος σταδίου ανάπτυξης και οικονομικού και κοινωνικής διάρθρωσης. Ο κ. Α.

Π. δεν θέλησε ή δεν μπόρεσε να δει ότι ένα από τα βασικά χαρακτηριστικά των δικών της έφταετίας —είναι ότι κατηγοροι και κατηγορούμενοι άξιοματικοί— εκτός από άπειροελάχιστες έξαιρέσεις —συμφώνησαν απόλυτα πάνω σ' ένα πράγμα: στο ρόλο του Στρατού σαν μιλίταιας, σαν δύναμης καταστολής και σαν φρουρού της έσωτερικής τάξης και ασφάλειας, δηλαδή σαν βασικού θεματοφύλακα του κατεστημένου. Ο κ. Α.Π. βάζει και πάλι το κάρρο πριν από το άλογο φανερώνοντας για μία ακόμη φορά την αντιδιαλεκτική και κατά βάση ιδεαλιστική νοοτροπία του. Δεν είναι ο Στρατός, που αν αλλάξει θ' αλλάξουν τα πράγματα στην Ελλάδα και θα έπέλθει ή συμφιλίωση Στρατού και λαού (σαν να πρόκειται για συνοικιακούς μικροκαυγάδες), που εύαγγελίζεται ο κ. Α.Π. Είναι ή κοινωνικό - πολιτική πραγματικότητα και οι διεργασίες στο κοι

νωνικό σώμα, που θα έχουν αντίκτυπο και επιπτώσεις στη σύνθεση, στη στάση και τις διαθέσεις των 'Ενόπλων Δυνάμεων, όπως —κάτω από άλλες συνθήκες— συνέβη και στη Πορτογαλία. Ο κ. Α.Π. έργάζεται με τις κατηγορίες καλός και κακός και όραματίζεται ότι μπορεί να φύγουν οι «κακοί» και νάρθουν οι «καλοί» άξιοματικοί, που θα σταθούν ούδετεροι στη κοινωνική και πολιτική διαμάχη.

Τί άλλο είναι αυτό από ιδεολισμός; 'Η μήπως ο κ. Α.Π. βλέπει να διαμορφώνεται μια «έλιτ» φωτισμένων άξιοματικών έτοιμων να πραγματοποιήσουν κάτω από την καθοδήγησή του τη βαθιά τομή, που χρειάζεται ο τόπος; Θά αποτελούσε ακόμα μία απόδειξη ότι ο κ. Α.Π. δεν θεωρεί ρεαλιστική μία μεταβολή με το λαό και διά του λαού, αλλά εκ των άνω, στο πλαίσιο μιας καθοδηγούμενης «πεφωτισμένης» δεοπορίας. Α.Β.

Η ένοχη διωπή Ένα γράμμα από τη Κρήτη

Τον 'Ιούλη του 1973 που μεθοδεύαμε πειθαναγκαστικά το «δεδομένο» σχήμα της «κοινοβουλευτικής Προεδρικής δημοκρατίας» από τους 'Εθνοπροδότες Παπαδόπουλος και ΣΙΑ έγραφα —στο ντόπιο τύπο...— «'Η σημασία που τελικά θα πάρει ένα περιστατικό δεν εξαρτάται από το ίδιο όσο από τον άλφα ή τον βήτα συνδυασμό του με άλλα περιστατικά και από την ανάλυση των περιστατικών αυτών. Αυτό είναι ένα γεγονός που το ξέρουν οι οικοδόμοι της νέας κοινοβουλευτικής προεδρικής δημοκρατίας, αλλά

ΑΛΗΘΙΝΗ και ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ανάλυσή της; Δέ νομίζω πως υπάρχει ένας, έστω και ένας, 'Ελληνας που να μη βλέπει και να μη πιστεύει πως αν από τη δίκη αυτή δε «συναίχθουν» τα σωστά συμπεράσματα από όλους μας και ξεχωριστά από τους όποιους άναίστηματους πολιτικούς και δημόσιους άνδρες ή αν προτιμάτε άνθρωπους —άσχηλούς— πια και οι γυναίκες μ' αυτά— οι προσφορές και οι θυσίες του λαού μας για ε'λη μια φορά πήγαν χαμένες. «Αν έξαφαινόμας τον